

Vážené členky a vážení členové České národopisné společnosti,

první letošní číslo Zpravodaje přináší nové informace o činnosti České národopisné společnosti v období leden až březen 2026.

Věnujte, prosím, pozornost především **vyhlášení letošní ankety o Cenu České národopisné společnosti**, přípravě konference a Valného shromáždění České národopisné společnosti a mnohému dalšímu.

Činnost exekutivy

- Hlavní výbor se sešel v daném období na jednom jednání, a to 4. března 2026 v Blatském muzeu ve Veselí nad Lužnicí.
- V lednu 2026 ČNS úspěšně vyúčtovala čtyři granty z roku 2025. Grant Ministerstva kultury, který byl určen na vydání prvního čísla Národopisného věstníku 2025, i grant na poslední etapu projektu pasportizace dotazníků České národopisné společnosti a dva granty od Rady vědeckých společností, které přispěly k financování vydání druhého čísla Národopisného věstníku 2025 a pokračování v plnění Bibliografické databáze přístupné na stránkách ČNS.
- V lednu 2026 byla vyhotovena a odeslána Roční zpráva ČNS za rok 2025 pro Radu vědeckých společností.
- ČNS obdržela vyrozumění o oficiálním schválení udělení dvou dotací pro rok 2026 u Rady vědeckých společností, a to na vydání druhého čísla Národopisného věstníku 2026, a na podporu připravované konference **Člověk a příroda – příroda a člověk**.

Příprava Valného shromáždění a konference ČNS v roce 2026

- **Valné shromáždění ČNS** se bude konat **16. září 2026 v Kulturním domě ve Veselí nad Lužnicí** (Třída Čs. armády 560). Srdečně na ně zveme všechny členky a členy ČNS.
- Na Valné shromáždění naváže **konference Člověk a příroda – příroda a člověk**, která proběhne **16.–18. září 2026** tamtéž. Na pořádání konference spolupracují Etnologický

ústav AV ČR, Husitské muzeum v Táboře – Blatské muzeum v Soběslavi a Veselí nad Lužnicí a Národní ústav lidové kultury ve Strážnici.

- Hlavním tématem konference budou různé typy vztahů mezi člověkem, lidskými společnostmi a přírodou, zahrnující např. koexistenci, symbiózu, toleranci, vzájemné využití, ale i neochotu či neschopnost přijmout zakotvení lidských společností v okolním prostředí a vědomé snahy o likvidaci přírody. V dnešní době zaměřuje etnologický, folkloristický a antropologický výzkum vedle „tradičních“ témat pozornost také na současné dynamické jevy a procesy, v nichž se svět přírody prolíná s rozmanitými kulturami a hranice mezi nimi se stírají. I těmto tématům bude na konferenci věnována pozornost.
- **Na konferenci uvítáme příspěvky, které se týkají těchto tematických okruhů:**
  - člověk přetvářející přírodu (např. stavební, zemědělské, pěstitelské či těžební aktivity)
  - přírodní zdroje (materiál a suroviny k pokrytí životních potřeb, obživě a zábavě)
  - člověk po/vy/zneužívající přírodu (vztah člověka, živé a neživé přírody)
  - příroda formující člověka (dopad klimatu a klimatických změn na jednotlivce a společnosti)
  - příroda jako součást života (vliv na sociální vztahy a každodennost z duchovního i materiálního hlediska)
  - příroda jako inspirace (motivy v hmotné i duchovní lidové kultuře, ústní tradici)
- Vaše **přihlášky a anotace příspěvků** o délce maximálně 300 slov v českém, slovenském nebo anglickém jazyce **posílejte nejpozději do 30. dubna 2026 prostřednictvím on line formuláře [ZDE](#).**
- Jednacím jazykem konference je čeština, slovenština, popřípadě angličtina (překlad do češtiny není zajištěn).
- Pokud máte zájem o účast na konferenci **bez příspěvku, případně pouze o účast na Valném shromáždění ČNS**, přihlaste se, prosím, **do 30. června 2026** na výše uvedeném linku.
- Bližší informace o konferenci a celou výzvu k zaslání abstraktů najdete také na stránkách ČNS [ZDE](#).
- Konferenční poplatek činí **400,- Kč** pro členy ČNS a 1000,- Kč pro ostatní účastníky. Placen bude v hotovosti na místě konání konference. Ubytování a cestovní náklady ČNS nehradí. Bližší informace o možnosti ubytování budou účastníkům rozeslány během července 2026.

Cena České národopisné společnosti

- Hlavní výbor ČNS vyhláší další ročník **Ceny České národopisné společnosti O nejvýznamnější počin v oboru za rok 2025**. ČNS každoročně oceňuje významné

počiny, které v uplynulém roce výrazně přispěly k rozvoji a propagaci oboru etnologie. Cena je udělována v kategoriích:

a) publikace

b) výstava, expozice

c) projekt, akce, konference

- O udělení ceny rozhodují v rámci ankety všichni řádní, mimořádní a čestní členové ČNS, a to hlasováním prostřednictvím elektronických hlasovacích lístků. **Kolektivnímu členu ČNS přísluší dva hlasy. Hlasovat lze v jedné, dvou či všech třech kategoriích.** Upozornujeme hlasující, že hodnoceny budou pouze aktivity realizované v roce 2025. **Hlasovat pro vlastní počín je nepřipustné** a takové hlasy nebudou akceptovány.
- **Pozor, v anketě je možné hlasovat pouze elektronicky, na odkazu [ZDE](#), kde také naleznete instrukce pro vyplnění hlasovacího lístku.**
- Uzávěrka hlasování v anketě je **15. května 2026.**

Studentská cena ČNS

- Hlavní výbor ČNS podporuje vědeckou práci mladých badatelů a vyhlásil i letos **Studentskou cenu ČNS** za nejlepší bakalářskou a nejlepší diplomovou práci.
- Uzávěrka přihlášek byla 27. března 2026, přihlášeny byly čtyři práce.
- Porota, která přihlášené práce vyhodnotí, bude složena z členů Hlavního výboru ČNS.

Fond PhDr. Aleny Plessingerové, CSc., a PhDr. Josefa Vařeky, DrSc.

- Pro rok 2026 nebyl přihlášen s žádostí o podporu žádný projekt.

Připravované konference, semináře, akce

- Slovácké muzeum v Uherském Hradišti a Národní ústav lidové kultury ve Strážnici pořádají pracovní zasedání Komise pro lidové obyčeje České národopisné společnosti a Subkomise pro lidové obyčeje MKKK na téma *Tradice v prostoru a čase*. Zasedání se uskuteční v **Národním ústavu lidové kultury ve Strážnici** ve dnech **12.–13. května 2026**. Přihlášky zasílejte na adresu: gabriela.smerickova@slovackemuzeum.cz nejpozději **do 12. dubna 2026**. Více [ZDE](#).
- Komise pro lidové stavitelství, sídla a bydlení při ČNS, Národní zemědělské muzeum, s.p.o., Etnologický ústav Akademie věd ČR a Ústav evropské etnologie FF MU Brno pořádají symposium ke 120. výročí narození Ladislava Štěpánka s názvem *Vesnické stavby, jejich výzkum, dokumentace a perspektivy ochrany*. Ta se uskuteční **12. května 2026** v **Národním zemědělském muzeu v Praze**, Kostelní 1300/44. Přihlášky na konferenci (s krátkou anotací referátu) zasílejte **do 10. dubna 2026** na e-mail: r.tykal@seznam.cz. Více [ZDE](#).

Zahraniční spolupráce ČNS – UNESCO

- Česká národopisná společnost byla zvolena na léta 2024–2026 do Evaluačního orgánu (Evaluation Body) Mezivládního výboru UNESCO pro zachování nemateriálního kulturního dědictví. HV schválil na svém jednání 4. března 2026 pokračování práce ČNS v evaluačním orgánu UNESCO.
- V roce 2026 je pověřena reprezentováním ČNS v UNESCO a zajištěním příslušné administrativy spojené s hodnocením nominací Mgr. Bc. Terezie Řánková, Ph.D. Metodickým vedením procesu hodnocení je pověřena prof. PhDr. Martina Pavlicová, CSc.
- Terezie Řánková byla zvolena do role místopředsedkyně Evaluation Body pro rok 2026 a v této pozici bude spolu s předsedkyní zajišťovat plynulý průběh hodnocení nominací, řídit odbornou diskuzi a společně se sekretariátem formulovat klíčové dotazy pro dialog se státy usilujícími o zápis na seznamy UNESCO.
- Bylo již osloveno kolegium hodnotitelů nominací: Předpokládá se, že nominací bude více než 60, podobně jako v předchozích letech. Na jejich hodnocení se začne pracovat ihned po jejich doručení ze strany UNESCO.

Národopisný věstník

- V prosinci 2025 bylo tiskem vydáno a distribuováno členům ČNS číslo 2/2025.
- Redakce Národopisného věstníku realizuje přípravu prvního čísla ročníku 85, které bude publikováno v červnu 2026.
- Dne 19. března 2026 se uskutečnilo jednání Redakční rady Národopisného věstníku.
- Fungují samostatné **webové stránky Národopisného věstníku**. K dispozici jsou na nich aktuální čísla Národopisného věstníku, archiv digitalizovaných čísel od roku 1897 i pravidla publikování pro autory. Doporučujeme členům ČNS navštívit stránky <https://narodopisnyvestnik.cz>.

Dopisovatelská síť

- Ke 4. březnu 2026 má ČNS 178 aktivních dopisovatelů. Stále probíhá snaha oslovit nové dopisovatele z celé České republiky.
- V roce 2025 byl dopisovatelům odeslán dotazník č. 35 na téma Strava a způsob stravování na Štědrý den zpracovaný Mgr. Petrem Drastilem a PhDr. Janou Polákovou, Ph.D. Dotazníky bylo možné vyplnit on line i do textového souboru odeslaného e-mailem. Celkem bylo vyplněno a na adresu ČNS doručeno 101 dotazníků. Z toho 63 bylo vyplněno on line a dalších 30 bylo doručeno prostřednictvím e-mailu. V posledních letech je to dotazník, který u dopisovatelů vyvolal největší ohlas.

Webové stránky ČNS

- Chtěli bychom poděkovat členům ČNS, kteří poslali informace na naše webové stránky, a oslovit i další členy, aby **nám zasílali do kategorie AKTUALITY informace o nově vydaných knihách, o připravovaných a probíhajících výstavách, o pořádaných konferencích a seminářích či dalších akcích**, na nichž se podílejí členové ČNS a jež korespondují se zásadami činnosti ČNS. Webové stránky jsou určeny k informování o ČNS jako základní oborové organizaci a o její aktuální činnosti a činnosti jejích členů. Informace zasílejte prosím na e-mailovou adresu: info@narodopisnaspolecnost.cz nebo martin.novotny@nulk.cz.
- Stránky si můžete prohlédnout na této adrese: www.narodopisnaspolecnost.cz.

Členská základna

- 30. ledna 2026 zemřel člen ČNS Mgr. Jan Luffer, Ph.D.
- 1. března 2026 zemřela čestná členka ČNS Mgr. Jiřina Veselská.
- 3. března 2026 zemřel čestný člen ČNS PhDr. Miloš Melzer, CSc.
- Novými členy ČNS se stali Mgr. Martin Drozda, Ph.D. z Moravské zemské knihovny a Mgr. Anna Pohořálková z Ostravského muzea.
- Pro komunikaci se členy ČNS je využívána jak e-mailová, tak klasická pošta. Tímto bychom chtěli požádat členy ČNS, aby nám, **pokud došlo nebo někdy v budoucnu dojde ke změně jejich e-mailové nebo poštovní adresy, obratem sdělili její nové znění**. Stejně tak, pokud **dojde ke změně příjmení**, děkujeme. Platná poštovní a e-mailová adresa je potřeba pro zasílání informací a publikací ČNS – například Zpravodaje ČNS nebo Národopisného věstníku. Je škoda, pokud k adresátům zásilky a informace nedorazí a vracejí se zpět jako nedoručitelné. Informace o změně adres, prosím, zasílejte na e-mailovou adresu: woitsch@eu.cas.cz nebo na **poštovní adresu**: Česká národopisná společnost, Národní třída 3, 117 20 Praha 1. Děkujeme.
- ČNS upozorňuje, že e-mailovou poštou komunikuje pouze se členy, kteří podepsali souhlas se zpracováním osobních údajů. Ti, kteří tak neučinili, byli vymazáni z hromadného seznamu pro doručování elektronické pošty. Souhlas mohou podepsat i nadále po kontaktování Mgr. Josefa Urbana na e-mailové adrese: josef.urban@nmvp.cz.

Členské příspěvky

- Upozorňujeme členy, kteří ještě neuhradili členské příspěvky za rok 2025, aby tak obratem učinili. Zároveň prosíme o uhrazení členského příspěvku na rok 2026.
- Upozorňujeme, že členské příspěvky aktuálně činí:

Řádný člen: 400 Kč / rok

Kolektivní člen: 1500 Kč / rok

senioři nad 70 let: 0 Kč (s možností dobrovolného příspěvku na činnost ČNS)

- HV ČNS děkuje za zaslání **dobrovolného příspěvku** na činnost ČNS PhDr. Nadě Valáškové, CSc.
- Členské příspěvky můžete uhradit poštou či bankovním převodem na účet České národopisné společnosti: **2300812413/2010, FIO banka, a. s.** (prosíme, pro lepší identifikaci platby napište do zprávy pro příjemce své jméno) nebo po předchozí domluvě také u pokladní ČNS PhDr. Mgr. Magdaleny Maňákové, Ph.D. (magdalena.manakova@nulk.cz).

**Hlavní výbor přeje všem členům ČNS
veselé Velikonoce a krásné jarní dny roku 2026!**

Kraslice zdobené slaměnou intarzií, Uherské Hradiště, 2015.
Autorka: Taťána Malinová, držitelka titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Zlínského kraje.
Sbírka Slováckého muzea v Uherském Hradišti.

Zpravodaj České národopisné společnosti, ročník 30, 2026, č. 1.
Zpracovali Marta Kondrová a Jiří Woitsch.
Vydala ČNS se sídlem v Praze, Národní tř. 3 / Praha, březen 2026.